

**Kultūras ministrijas
Mediju politikas konsultatīvās padomes sēde
Protokols Nr.1**

Rīga, 2025. gada 19. maijs.
Klātienē un attālināti MS Teams.
Sēde sākas plkst. 13:00.

Sēdi vada: **Zane Vāgnere**, Kultūras ministrijas Valsts sekretāra vietniece
starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos.

Piedalās:
Padomes locekļi:

Gunta Sloga, Baltijas Mediju izcilības centra izpilddirektore;
Arta Ģiga, Latvijas Žurnālistu asociācijas valdes locekle;
Ieva Aile, VSIA „Latvijas Sabiedriskais medijs” valdes locekle
programmu un pakalpojumu attīstības jautājumos;
Baiba Liepiņa, Latvijas Reklāmas asociācijas valdes priekšsēdētāja;
Ieva Kalderauska, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu
padomes locekle;
Kristers Pļešakovs, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas
izpilddirektors;
Guntars Kļavinskis, Latvijas Preses izdevēju asociācijas valdes
priekšsēdētāja vietnieks;
Dmitrijs Ņikitins, biedrības “Par legālu saturu” pārstāvis;
Imants Liepiņš, Latvijas Žurnālistu savienības valdes loceklis;
Ilze Pelša, Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāve;
Ivonna Plaude, Reģionālo mediju asociācijas valdes priekšsēdētāja;
Jānis Siksnis, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes
priekšsēdētājs;
Indulis Bērziņš, Biedrības „Latviesi.com” pārstāvis;
Edgars Spuravs, Rīgas Ekonomikas augstskolas Mediju Studiju centra
direktors un Media Hub vadītājs;
Sandra Sprudzāne, Rīgas Tehniskās universitātes Rēzeknes
akadēmijas vadošā pētniece;
Guntars Līcis, biedrības „Latvijas Mediju ētikas padome” padomes
loceklis;
Dace Spaliņa, Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktora
vietniece, Pilsoniskās sabiedrības atbalsta departamenta direktore;
Jānis Grīviņš, Latvijas Reklāmas asociācijas interneta portālu
pārstāvis;
Elīna Leimane, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas reģionālo
televīziju pārstāve;
Undīne Dambrovska, Latvijas Reģionālo mediju asociācijas valdes
locekle, reģionālo radio pārstāve;
Ērika Bērziņa, Latvijas Preses izdevēju asociācijas bērnu un jauniešu
preses pārstāve.

Uzaicinātās personas:

Agnese Lāce, Kultūras ministre;
Kārlis Dagilis, Kultūras ministra padomnieks mediju jautājumos;
Signe Grūbe, Kultūras ministrijas parlamentārā sekretāre;
Gunta Līdaka, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vadītāja;
Līna Birzaka-Priekule, Kultūras ministra biroja vadītāja;
Gunta Robežniece, Kultūras ministrijas Informatīvās vides
integrācijas nodaļas vecākā referente;

Klāvs Rimšāns, Kultūras ministrijas Informatīvās vides integrācijas nodaļas eksperts;

Andris Mellakauls, Kultūras ministrijas Informatīvās vides integrācijas nodaļas vadītājs;

Zanda Saulīte, Kultūras ministrijas Eiropas Savienības fondu departamenta direktore.

Protokolē:

Katrīna Marija Sitniece, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas eksperte.

Darba kārtība:

1. Iepazīšanās ar konsultatīvās padomes jauno paplašināto sastāvu;
2. Žurnālistu drošības plāna izstrāde;
3. Par Atveseļošanās fonda mediju modernizācijas projektu ieviešanas gaitu;
4. Par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas, ar ko izveido vienotu satvaru mediju pakalpojumiem iekšējā tirgū un groza Direktīvu 2010/13/ES (Eiropas Mediju brīvības akts) ieviešanas progresu un no tā izrietošajām izmaiņām Latvijas mediju nozarē un normatīvajos aktos;
5. Citi aktuālie jautājumi.

1. Iepazīšanās ar konsultatīvās padomes jauno paplašināto sastāvu.

2. Žurnālistu drošības plāna izstrāde:

Zane Vāgnere un Klāvs Rimšāns ziņo par Žurnālistu drošības plāna izstrādi (prezentācija pielikumā). Plāns ir nodots sabiedriskajā apspriedē līdz 13. jūnijam.

Ieva Aile: Vaicā komentāru no Valsts Policijas par Latvijas Žurnālistu asociācijas un Valsts Policijas memorandu.

3. Par Atveseļošanās fonda mediju modernizācijas projektu ieviešanas gaitu:

Zanda Saulīte ziņo par Atveseļošanās fonda mediju modernizācijas projektu ieviešanas gaitu (prezentācija pielikumā).

Zane Vāgnere:

- Kultūras ministrija plāno septembrī sasaukt sanāksmi ar visiem projektu īstenotājiem, lai apspriestu projektu realizāciju.
- Būtiska ir multimediju platformu dimensija, kā arī infrastruktūras atjaunošana.
- Eiropas Savienības finansējums sniedz būtisku pienesumu un dod iespēju medijiem attīstīt infrastruktūru un modernizēties.
- Svarīgi redzēt, kā mediju nozarē kā kopienā veidosies pārneses efekts no šī finansējuma.

Guntars Līcis: Konkursa finansējums tika paaugstināts tādēļ, ka konsultatīvās padomes sastāvs iebilda pret situāciju, kura bija sākotnēji radusies.

Ivonna Plaude:

- Lūdz avīžu dienās sanāksmes nerīkot.
- Digitalizācijas konkursa noteikumi nebija atbilstoši sagatavoti.
- Nepieciešams vienoties par avansa maksājumiem reģionālo mediju projektu kontekstā.
- Jādomā par sadarbību starp augstskolām un medijiem. Jābūt prakses vietām studentiem.
- Izsaka kritiku par mediju mācību projektu.

Agnese Lāce: Lūdz projektu ieviesējiem izmantot iespēju konsultēties ar Centrālo finanšu līgumu aģentūru par projektu īstenošanas gaitu, potenciālām izmaiņām.

4. Par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas, ar ko izveido vienotu satvaru mediju pakalpojumiem iekšējā tirgū un groza Direktīvu 2010/13/ES (Eiropas Mediju brīvības akts) ieviešanas progresu un no tā izrietošajām izmaiņām Latvijas mediju nozarē un normatīvajos aktos:

Zane Vāgnere un Andris Mellakauls ziņo par Eiropas Mediju brīvības akta (EMFA) ieviešanas progresu (prezentācija pielikumā).

Zane Vāgnere:

- Informē, ka regula ir tieši piemērojama un ietver pienākumus medijiem, t.sk. prasību savās mājaslapās publicēt regulā norādīto informāciju.
- Turpmākais process ietver divus etapus:
 - 1) Regulas prasību ieviešana, jēdzienu pielīdzināšana/ieviešana.
 - 2) Masu informācijas līdzekļu reģistra reforma.

Kristers Pļešakovs: Valsts pārvaldei ir laicīgi jāskaidro regulas interpretācija.

Amanda Mūrniece:

- Oficiāli skaidrot Eiropas Savienības normas drīkst tikai Eiropas Savienības Tiesa. Attiecībā uz 6. pantu, mediju uzņēmumiem ir pašiem jāidentificē, kuri īpašnieki var ietekmēt stratēģisku lēmumu pieņemšanu, ņemot vērā statūtus un dibināšanas līgumu.

Baiba Liepiņa:

- Vērts ieplānot sanākumi par piemērojamības jautājumiem.
- Jāsaprot, kas regulēs un kā noteiks mediju pakalpojumu sniedzējus, uz kuriem attieksies regulējums. Tiem, kas nebūs definēti kā mediju pakalpojumu sniedzēji, nebūs caurskatāmības pienākumu.
- Prasība medijiem publiskot valsts reklāmas apjomu ir sarežģīta, jo digitālā reklāma var tikt iegādāta caur starpniekiem.
- Kā nodrošināt objektīvus kritērijus valsts reklāmas piešķiršanai? (EMFA 25. pants).

Ivonna Plaude:

- Lai varētu identificēt publiskā finansējuma apjomu, kas tiek piešķirts medijiem, ir jānodala sponsorēšanas izdevumi no reklāmas izdevumiem.
- Mediju reģistram ir jāiet roku rokā ar mediju definīciju.

Guntars Līcis: Mediju reģistram nepieciešams normatīvais regulējums.

Jānis Grīviņš:

- Mediju pakalpojuma sniedzēja definīcija ir plaša, ietverot sociālo tīklu platformas.
- Jādefinē - mediju statuss ir brīvprātīgs vai piešķirts. Ja brīvprātīgs, tad ir jābūt līdzsvaram starp pienākumiem un tiesībām.
- Mediji reklāmu var iegādāties reklāmas biržā, nezinot finansētāju un avotu.

Amanda Mūrniece:

- Lielajām tiešsaistes platformām EMFA ietvaros ir noteikti pienākumi.
- Mediju pakalpojumu sniedzēja jēdziens tiks pielīdzināts likuma “Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” jēdzieniem masu informācijas līdzekļa īpašnieks, izdevējs vai dibinātājs.

Agnese Lāce: Eiropas Mediju brīvības akts ir veids kā pasargāt nevis kontrolēt medijus.

Ivonna Plaude:

- Mediju reģistrācija var veicināt sabiedrības uzticību, medijiem pildot caurskatāmības prasības.
- Mediju reģistram ir jābūt saistītam ar valsts atbalstu.

5. Citi aktuālie jautājumi:

Kristers Pļešakovs:

- Jautā par Mediju atbalsta fonda (MAF) atbalstu saturam sociālo tīklu platformās.
- Pēc iespējas drīzāk jāsāk diskutēt par MAF 2026.

Dace Spaliņa: Jāvienojas, kāda veida projekti ir atbalstāmi MAF (platformas kontekstā).

Gunta Līdaka:

- Jāvienojas, kas ir prioritāte - saturs vai platforma.
- Ja MAF budžets nepalielinās, vai atveram diskusiju par budžeta pārdali?
- Ja budžets tiek pārdalīts, tad pēc kādiem principiem?

Gunta Sloga: Mediju saturs strauji attīstās un mainās, vienam mediju uzņēmumam darbojoties dažādās platformās un veidos (televīzija, radio, prese).

Ivonna Plaude:

- Iebilst pret MAF atbalstu saturam sociālo tīklu platformās.
- Sociālie tīkli nav mediji, tās ir platformas.

Gunta Līdaka:

- Lūdz sniegt priekšlikumus MAF 2026 izstrādei.
- Norāda, ka jāreķinās ar esošo MAF finansējumu.

Guntars Līcis:

- Mediju platformu paritātes laiks ir beidzies.
- Jādefinē, vai piešķir atbalstu medijiem, mediju organizācijām, vai mediju organizāciju kopumam.

Sēde beidzas: plkst. 15:30

Pielikums Nr.1 – Sēdē skatāmie Eiropas Mediju brīvības akta panti un to apsvērumi.

Pielikums Nr.2 – Žurnālistu drošības plāna prezentācija.

Pielikums Nr.3 – Eiropas Mediju brīvības akta ieviešanas prezentācija.

Pielikums Nr. 4 – Atvēršanās fonda mediju modernizācijas ieviešanas projektu gaitas prezentācija.

Padomes priekšsēdētāja

(paraksts*)

Z.Vāgnere

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu